

Συνέδρια της Ελληνικής Επιστημονικής Ένωσης Τεχνολογιών Πληροφορίας & Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση

Τόμ. 1 (2001)

1ο Συνέδριο Σύρου στις ΤΠΕ

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΕ ΤΟΝ Η/Υ:
ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ "ΜΥΚΗΝΑΪΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ/ ΑΒΑΚΙΟ
Ε STATE. ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ: ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ
ΑΝΑΣΚΑΦΗ ΣΤΙΣ ΜΥΚΗΝΕΣ

Αναστασία Δ. Βακαλούδη

**ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΕ ΤΟΝ Η/Υ:
ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ "ΜΥΚΗΝΑΪΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ/ ΑΒΑΚΙΟ
E STATE.
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ: ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΣΚΑΦΗ
ΣΤΙΣ ΜΥΚΗΝΕΣ**

Δρ. Αναστασία Δ. Βακαλούδη

*Ιστορικός - Συγγραφέας, Φιλολόγος, Επιμορφώτρια (Ε42) Νέων Τεχνολογιών
Δ/ση: Κλαζομενών 5, 55133, Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη.*

Τηλ: 0937-318230. Email: spougiad@spark.net.gr & avakalou@de.sch.gr

Home Page URL: <http://www.geocities.com/vakaloudi>

■ **ΜΕΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ-ΥΛΙΚΑ-ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ:** Το εκπαιδευτικό λογισμικό «ΜΥΚΗΝΕΣ».

■ **ΓΝΩΣΤΙΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ (ΕΝΤΑΞΗ ΣΤΟ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ):** Προσαρμογή στο μάθημα των *ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ* Α΄ και Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ (ΟΔΥΣΣΕΙΑ και ΙΛΙΑΔΑ) - της *ΙΣΤΟΡΙΑΣ Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ* (Μυκηναϊκός Πολιτισμός) & ΤΗΣ *ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ* (Μυκηναϊκός Πολιτισμός).

■ **ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟΣ ΧΡΟΝΟΣ:** 1 διδακτική ώρα

■ **ΕΠΙΔΙΩΚΟΜΕΝΟΙ ΣΤΟΧΟΙ:** Να αναπλάσουν οι μαθητές με τη φαντασία τους την κοινωνία, τον τρόπο ζωής και τις ενασχολήσεις των Μυκηναίων. Να ανακαλύψουν, μέσα από τα αρχαιολογικά ευρήματα, τις καθημερινές και επαγγελματικές ασχολίες, τα υλικά που χρησιμοποιούσαν, το στολισμό και τον οπλισμό τους, τις καθημερινές συνήθειες, το θρησκευτικό αίσθημα, την τέχνη και τη θεματογραφία της κ.λ.π. Με τον τρόπο αυτό θα καταδειχθεί ότι πρόκειται για μια προηγμένη κοινωνία, που έχει γνώση πολλών υλικών και ασχολείται με τη μεταλλουργία, την αγγειοπλαστική, τη γλυπτική, την κοσμηματοποιία, κ.ά. Χρησιμοποιεί δε τα αντικείμενα που κατασκευάζει σε ποικίλους τομείς της καθημερινής ζωής, όπως για επαγγελματική χρήση, για οικιακή χρήση, για θρησκευτικούς λόγους, κ.λ.π. Επίσης θα υποδειχθούν οι κοινωνικοί ρόλοι των δύο φύλων στην καθημερινή ζωή των Μυκηναίων και θα γίνει μια καλλιτεχνική παρέμβαση για να συνδεθεί η ιστορία και η αρχαιολογία με την τέχνη, τη θεματογραφία της και τις επιρροές που αυτή είχε δεχθεί.

■ **ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ (Περιγραφή):** Η πορεία ακολουθεί τα στάδια: αναζήτηση, έρευνα, σύγκριση, παρατήρηση, συμπεράσματα, με βάση μια εικονική αρχαιολογική ανασκαφή στην περιοχή των Μυκηνών, που διεξάγεται από κάθε "αρχαιολογική"-μαθητική ομάδα μέσω του λογισμικού «ΜΥΚΗΝΕΣ». Αναλυτικότερα, πραγματοποιείται ένα ταξίδι στο χρόνο και το χώρο

και η αναπαράσταση μιας προσωπικής αρχαιολογικής έρευνας με την παρατήρηση και τη μελέτη -στη συνέχεια- των αρχαιολογικών ευρημάτων. Για την πραγματοποίηση της αρχαιολογικής έρευνας οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες -άρα προάγεται η συνεργατική μάθηση και ο διάλογος- και, με την καθοδήγηση του διδάσκοντα, επιλέγουν με προσωπική παρέμβαση στο λογισμικό την περιοχή όπου θα επικεντρώσουν την έρευνά τους (τόπος: περιοχή Μυκηνών / χρόνος: 16^{ος} – 13^{ος} αι.).

Οι μαθητές, αφού εντοτίσουν με ενεργό επέμβαση τα αρχαιολογικά ευρήματα και ενεργοποιήσουν την εμφάνιση και τα σχετικά στοιχεία τους, στη συνέχεια, βάσει του *Φύλλου Εργασίας* που τους έχει δοθεί, αρχίζουν να επεξεργάζονται τα στοιχεία, να αναλύουν τις πληροφορίες και να συμπληρώνουν τα ανάλογα θέματα, με τα οποία θα διαλεχθούν επάνω στα ζητούμενα. Ο διδάσκων καθοδηγεί κατάλληλα την έρευνα, τη συζήτηση και την εξαγωγή συμπερασμάτων, παίζοντας το ρόλο του διαχειριστή της γνώσης, του διευκολυντή, του βοηθού και συνεργάτη. Οι μαθητές συλλέγουν κριτικά τις απαιτούμενες πληροφορίες, απαντούν στα ζητούμενα ερωτήματα και πραγματεύονται διαλογικά τα εξαγόμενα συμπεράσματα, ανταλλάσσοντας πληροφορίες, γνώμες και απόψεις.

▣ ΠΟΡΕΙΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ:

Πορεία Έρευνας: 1) Οι μαθητές πραγματοποιούν αρχικά ένα ταξίδι στο χρόνο και τον τόπο, για να προχωρήσουν στη συνέχεια σε μια επιτόπια αρχαιολογική έρευνα. Πρώτα καθοδηγούνται να μεταφέρουν τη "**μπάρα του χρόνου**" μεταξύ 16^{ου} και 13^{ου} αι. [1500-1200 π.Χ.: 1400 π.Χ.]. Έτσι αποκτούν τη δυνατότητα να τοποθετήσουν την αρχαιολογική τους έρευνα μέσα στο χρόνο.

2) Κατόπιν περιορίζουν την έρευνά τους στο συγκεκριμένο τόπο, χρησιμοποιώντας το εικονίδιο "**Μετάβαση σε άλλη περιοχή**" και φτάνοντας έτσι στην ευρύτερη περιοχή των Μυκηνών.

3) Μόλις φτάσουν στην περιοχή, ενεργοποιούν το εικονίδιο "**Επιλογή περιοχής ανασκαφής**" και το εικονίδιο "**σκαπάνη**" και συλλέγουν διάφορα αντικείμενα, τα στοιχεία των οποίων περνούν στη "**βάση δεδομένων**" με τη βοήθεια του εικονιδίου του "**ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΟΥ**"¹. Όσο πιο μεγάλη είναι η ποικιλία των ευρημάτων τόσο πλουσιότερα και πιο ενδιαφέροντα συμπεράσματα θα προκύψουν, σε σχέση με τα ερωτήματα του *Φύλλου Εργασίας*.

Αφού ολοκληρωθεί η αρχαιολογική έρευνα όλων των ομάδων, θα περάσουν οι μαθητές στη "**βάση δεδομένων**" όπου θα μελετήσουν τα χαρακτηριστικά των αντικειμένων που έχουν ανακαλύψει. Με βάση τα στοιχεία αυτά και τις πληροφορίες που τους είχαν ήδη δοθεί, οι ομάδες των μαθητών μπορούν να συζητήσουν διαλογικά τις απαντήσεις στα δεδομένα ερωτήματα του *Φύλλου Εργασίας*, ανταλλάσσοντας απόψεις και συμπεράσματα και αλληλοσυμπληρώνοντας τις γνώσεις τους.

1^ο ΒΗΜΑ

¹ Για να μην ξεχάσουν κάποιο αντικείμενο, μπορούν να προχωρήσουν εμπρός-πίσω και με τα γαλάζια βέλη που βρίσκονται δίπλα στον "**ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΟ**" και έτσι εντοπίζουν όλα τα αντικείμενα.

Οι μαθητές αναζητούν και συλλέγουν κατά ομάδα μια κατηγορία αρχαιολογικών ευρημάτων:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ
1) αγγεία
2) εργαλεία
3) κοσμήματα
4) τοιχογραφίες
5) ειδώλια
6) όπλα

2ο ΒΗΜΑ

Ο διδάσκων συζητά μαζί τους και τους καθοδηγεί, αφού συλλέξουν όλα τα σχετικά με την ομάδα τους αντικείμενα, να ενεργοποιήσουν τη **βάση δεδομένων**, να παρατηρήσουν και:

- α) να καταγράψουν το υλικό, από το οποίο είναι κατασκευασμένα,
- β) να ξεχωρίσουν σε κατηγορίες τα ανδρικά και τα γυναικεία αντικείμενα,
- γ) να παρατηρήσουν τη διακόσμηση και να καταγράψουν τις λεπτομέρειες.

3ο ΒΗΜΑ

Αφού τελειώσουν, οι μαθητές θα διαπραγματευτούν τα ζητούμενα στο **Σχετικό Φύλλο Εργασίας** ►

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1. Από τα εργαλεία, τα αγγεία, τα αντικείμενα και τα σκεύη που βρέθηκαν τι συμπεραίνετε για τις επαγγελματικές ενασχολήσεις των Μυκηναίων, τα εργαλεία που χρησιμοποιούσαν συνήθως και τα υλικά από τα οποία ήταν κατασκευασμένα;

2. Από τα γυναικεία αντικείμενα, σκεύη και κοσμήματα που βρέθηκαν, τι συμπεραίνετε για τη ζωή των Μυκηναίων γυναικών; Συγκεκριμένα αναπαραστήστε μέσα από τα ευρήματα τον τρόπο ζωής τους απαντώντας στα ερωτήματα:

- ποια ήταν τα κύρια ενδιαφέροντά τους;
- η εμφάνισή τους;
- οι καθημερινές ασχολίες τους στο σπίτι;

3. Συγκρίνοντας τα ανδρικά με τα γυναικεία αντικείμενα, καθορίστε τους κοινωνικούς ρόλους των δύο φύλων στην κοινωνία των Μυκηναίων. Μοιάζουν με εκείνους της σημερινής εποχής;

4. Σκεφτείτε και περιγράψτε από πού εμπνέονται οι καλλιτέχνες των διαφόρων ευρημάτων και ποια είναι τα θέματα που χρησιμοποιούν στη διακόσμηση.